BARCELONA 20 ABRIL 1907 SEGÓN NÚMERO EXTRAORDINARI

METRALLA

Baix de S. Pere, 2, pral. 10 CÉNTIMS

La lluyta entre la tiranía y la Democracia

¡POBLE!: Aquí tens els teus esbirros. Are esculleix entre ells que representan la tiranía, y Catalunya que representa la Llibertat.

Cumplint l'acort que's prengué en la reunió que celebraren tots els representants de la prempsa adicta á la Solidaritat Catalana, avuy publiquem el present número extraordinari, destinant els seus beneficis íntegres á la suscripció oberta pera sufragar els gastos de la present lluyta.

Per Catalunya

No més una nit, una curta nit fará esperar l'esplendor de la gran jornada. L'apropament d'aquest demá, qu'ha de venir prenyat de gloria, invadeix tots els nostres cors. Hi ha ocasions en que l'intensitat del esprit porta més vida en un día qu'en tota un'anyada. Això passa en aquests moments á Catalunya.

Mes el fi que tranquilisará aquests neguits, el Sol que portará la claror del misteri será un nou cas pera l'esprit colectiu de Catalunya. Demá la nostra patria donará el magnifich exemple del més digne y més gros exercisi de la Democracia.

Aquesta Democracia innata en els catalans, aquesta Democracia per la qual sempre s'ha mogut tots els partits polítichs de Catalunya, encare que no se n'hagin donat compte, aquesta Democracia que no ha triomfat dels enemichs que volíen mantenirla ofegada sota el pes dels convencionalismes polítichs, fins al moment en que s'ha cristallisat en Solidaritat Catalana, aquesta Democracia, demá fará la seva solemne, la seva definitiva consagració.

Ja ho sabem que per que's respecti y se consideri la voluntat dels ciutadans, no son precises unes eleccions, pero es que un acte com aquest es una acció colectiva que concreta y encarna vivament en un instant determinat tot aquest bell simbol de Democracia.

Aquesta es, al nostre entendre, la glorificació que simbolisa la jornada de demá. Sols per aquesta, hem d'ajuntar el nostre entussiasme al de tots els catalans y anyadirnos á n'aquesta acció de afirmació catalana.

Perque á pesar de que tots els senyors que formen les candidatures solidaries, son, per nosaltres, mol respectables, no vindrém pas á fer l'elogi particular de llurs persones. Sabém que'ls homes sempre son homes y á voltes la sagrada virtualitat d'un ideal no es compatible ab la passió y el desenfré propis del ser humá.

Mes, perque això pot semblar una contradicció del nostre entussiasme y pot fundar desconfianses que foren malicioses, ja que les idees sense'ls homes no son res, nosaltres hem d'anyadir á lo dit que s'ha de tenir en aquesta ocasió, confiansa absoluta, confiansa cega, ab aquests homes.

Perque encare que, desgraciadament, més tart se fessin inmereixedors de l'acta que s'els ha donat, no per això moriría l'idea ni se quedaría sense homes, tota vegada que en aquest cas concret, l'idea no está en els escullits sino en la entranya mateixa del poble de Catalunya. Per morir, donchs, aquesta idea, sería precís que primer desaparegués la rassa catalana.

Y no dupteu que l'ideal será, sino ho fos avuy, noblement, honradament, defensat. Les idees sempre han sigut les precursores dels nous perfeccionaments dels homes. Avans de que l'humanitat s'adaptés á un nou método de més cultura y de més civilisació, ha sigut necessari qu'un ideal l'hagi fet sentir, l'hagi fet desitjar, l'hagi germinat. Si avuy creyeu que no hi han homes qu'estiguin á l'altura d'aquest ideal, no vos desanimeu, prengueu més confiansa en l'avenir y tingueu la seguretat de que aquest mateix ideal será la fornal ahont se fondrán les desferres y ahont se forjarán les robustes forses del pervindre.

No hi pot haver, donchs, diferencia justificada y llógica entre'ls ciutadans de Catalunya qu'han de fer triomfar la candidatura de Solidaritat.

Es la campana de la Democracia, que crida á tot un poble. No heu de fervoshi sorts els que sota les doctrines de le Tradició, serveu tot l'esprit democrátich d'aquells cristians que reclamant els drets del poble preparaven la cayguda del cessarisme romá; no heu de férvoshi sorts els que ab el nom de la República sosteníu els principis dels drets del home contra les oligarquíes estatistes, que vos llegá la Revolució Francesa; no hem de férnoshi sorts els que aixequém el voler del poble per demunt de tot, tal com ens ho ensenyaren els Jaumes y els Berenguers; peró que s'hi fassin sorts, tant sorts com els morts, els que'n ares de la nómina y del enlluernament d'un emperador guarnit de purpurina, reneguen del sagrat ideal de la Democracia y del amor á la patria que'ls ha vist neixer.

A la lluyta y á vencer. Per Catalunya.

L'arbre de la Solidaritat

Al bell mitj de Catalunya
ha nascut un arbre sant,
rius de fé li donan vida,
rius d'amor el farán gran.
Aqueix arbre que ferm puja
ha de ser ratxós dosser
hont s'hi aplegui tot un poble
que sospira per son dret.
Res hi fá que ponentades
vulguin l'arbre mitj-partir,
l'arbre es fort, l'arrel molt fonda
¡bé podrá prou resistir!
Cuatre branques ja s'oviran
tanys y flors trauen á dolls,
¿qué será quan la brancada
hagi prés més ufanor?
¿qué será quan les ventades
provinentes del Montseny,
hagin gronxolat les branques
per fer l'arbre molt més ferm?
¿qué será quan les boirines
que s'aixecan de la mar
hagin ja rosat les fulles
d'aqueix arbre bell y gran?
¿que será quan soleyades
y ferms vents l'hagin batut,
sinó l'arbre de la patria,
fort, altiu, bell y robust?
Quatre branques ja s'oviran
qui més forta y prepotent,
¡que'n calen de ponentades,
per destruir llurs arrels!
Car aquestes son tan fondes
y s'extenen tant y tant
que sortint de Catalunya
altres llochs van conquistant,
y aixis l'arbre va fent sombra
hont hi troban dols racer
tots aquells que sempre estiman
la justicia, rahó y dret.
Flors y tanys éll vá mostrantne...
ja s'apropa la tardor...
esperém qu'aquesta arribi
y tindrém fruyts á abundor,
que serán prou saborosos
per matar la nostra set;
que, serán prou sanitosos
per satisfer nostre anhel.

. . . . . .

Arbre fort qu'has de lliurarnos
d'enemichs y de malvats,
signa al cel tes brancalades...
res te privi d'enlayrart,
jamay temis males gestes
de cobarts y d'ofensors,
mentres nostres pits alenin
á vetllarte estém resolts;
per que tú n'ets la senyera
que n'escampa arreu, arreu,
la tan poderosa flayre
ab que un poble fort reneix:
per que tú n'ets lo guiatje
prepotent, rich y honrat
de nostres amors y vides,
fins de nostres voluntats:
per que en tú hi veyém l'amor
per la causa catalana,
per que tú, tú ets lo lligall
que tots els cors agermana,
perque ab dolses armonies
els teus cants vas esgranant,
y es filtran dintre dels cors
fentlos sentir y pensar;
senti una patria anyorada,
pensá un demá venturós
aixordant ab cants de gloria
l'odi cobart dels opressors;
senti soroll de cadenes
qu'es trencan, dant llibertat,
pensá ab mil fets de l'historia,
d'una historia noble y gran;
senti una veu angoixosa
que demana salvació...
y pensá qu'es d'una mare
á qui debém fer honor.
Aixis arbre de la patria
fort y altiu sempre't voldrém,
mentres nostres pits alenin
al seny del teu amor viurém fidels.

JAN.

Anima catalana

Totes les nacionalitats de l'Iberia tenen els ulls fits á la nostra terra; tota la oligarquía centralista té fita la mirada al nostre poble, seguintli els més petits moviments.

Per un cantó la vida, per altra part la mort. ¡Quín contrast! Mentres Catalunya's prepara per la propera lluyta electoral, se retenen les demés regions aletargades, ofegades, com si un mal ayre hagués tapat els seus pulmons deixantles atuídes; mentres Catalunya sent bategar en lo més fons de la seva ánima, tota la forsa, tota la plenitut d'una nova vida que la va portant poch á poch al triomf del ideal que tots els catalans anhelém, se veuhen les demés regions sense un alé de vida sens una gota d'entussiasme que fassi despertarles del ensopiment en que viuhen.

La lluyta es la vida, l'inactivitat es la mort. Catalunya no vol morir, per això lluyta, pero noble y serenament.

Es la verdadera ánima catalana que ha emprés la tasca redemptora que s'escampará, el dia que arribin á compendre l'importancia d'aquest moviment, per tota l'Iberia, y, com pluja fecondant els camps, despertará les conciencies, fará obrir els ulls á la rahó... y allavors el triomf será nostre, ben nostre, perque haurem lograt que de Catalunya ne surti l'empenta majestuosa, imponent, de tot un poble que s'aixeca per enderrocar tot lo vell y crear, demunt de ses runes, nous fonaments sobre'ls quals s'assentará el temple de la Veritat y de la Justicia.

J. VINYAS

La candidatura burgesa

La candidatura que En Lerroux ha proclamat per Barcelona, es á més de un insult á Catalunya, una bofetada indigna á la cara del proletariat. L'obrer que estimi y lluyti per son millorament social ha de rebutjarla indignat.

De en Lerroux es pot esperar tot, pero may hauríam cregut que el seu cinisme arribés á tant, ell que sense tornarse roig parla á totas horas *de la emancipación del proletariado* y de los *burgueses solidarios*, ha conjuminat una candidatura burgesa reaccionaria, sense cap ideal modern noble ni enlayrat. Deixant de banda al Estevánez que viu voluntariament desterrat á la Habana el qual cap ideal nou ni regenerador pel cos anémich de la Espanya actual profesa, ens trobem ab quatre senyors tipos representatius de lo caduch, de lo atrassat, y sobre tot encarnació viventa de la explotació obrera. El nostre esperit fondament humá y lliberal se revolta al llegir els noms de un Lerroux, butxí de les societats obreras de resistencia, embrutidor del poble, insultador de nostra bandera, l'embaixador del centralisme, l'antich anarquista, el qual per odi á Catalunya, llepoleja avuy als qui ahir degradava... ¡En Sol y Ortega, En Serraclara!, dos advocats de ánima burgesa que may, may s'han ocupat del mellorament social de nostre poble; el primer de aquestos dos senyors no hauría sigut may diputat sense el beneplácit del difunt Planas y Casals; en Sol y Ortega que avuy va de brasset ab un Lerroux porta estandart dels enemichs innobles de aquesta noble terra catalana, es el mateix que arrel de la vaga general apostrofá al propi Lerroux calificantlo poch menys que de criminal; De en Serraclara val més no parlarne, tothom sab el seu *brillant* comés dintre el municipi barceloní.

En Mir y Miró... els llabis creman al pronunciar aquest nom, y es que's presentan á nostra memoria, aquells pobrets vells, els quals després de haver treballat 40 y 50 anys seguits en la *Manufactura del Algodón* de Reus, foren al entrar ell de apoderat á la esmentada casa despedits per ell mateix com trastos inútils, com desferres despreciables; per cert que molts de ells del disgust moriren, altres tingueren de implorar la almoyna, per no morirse de fam; un de aquestos vells venerables que feya 42 anys que hi treballava al veures despedit's posá á plorar com un infant, y allavors en Mir y Miró, el candidat lerrouxista, li digué per aconsolarlo; *no ploreu, ja miraré si á vos y á la vostra dona vos faig entrar en algún assil.* Apropósit de aquest acte inhumá *El Diluvio* del 6 de Juliol de 1903, digué lo seguent:

«Todos nos hemos deleitado con las bellezas que Ignacio Iglesias ha esmaltado en su ya famoso drama *Els Vells;* todos advertimos que Iglesias, con un conocimiento exacto y profundo de la realidad, puso en su drama un pedazo de vida arrancado de esta realidad. Si lo dudáramos no tendríamos mas que fijarnos en lo que acaba de suceder en Reus con «La Manufacturera Algodonera». Esta poderosa Empresa tenía á su servicio obreros tan laboriosos, que hacía cuarenta años trabajaban en su fábrica, prueba palmaria de que eran excelentes operarios. Cuarenta años de trabajo representan la vida de un hombre. Aquellos obreros, que entraron mozos en la fábrica de Reus, hoy son unos ancianos que trabajan con voluntad, con inteligencia; mas los años no han transcurrido en balde, dejando sus terribles huellas en aquellos obreros, que hoy, con toda su voluntad, inteligencia y ejemplar conducta, no pueden producir la misma cantidad de riqueza que producen otros obreros más jóvenes, y por eso, por tener muchos años, por el *delito* de ser viejos, han sido ignominiosamente arrojados de la fábrica donde, á cambio de un jornal mezquino, dejaron partículas de su vida; les han echado quizá los herederos, enriquecidos con la producción de los obreros.

De nada les ha servido á los honrados obreros su laboriosidad, su constancia, su conformidad; son viejos y los viejos no sirven para nada: son máquinas que ya están gastadas, que consumen y no producen; á los viejos hay que matarles, para ahorrarse el darles de comer, ó hay que encerrarlos en el Hospicio. Justo castigo á su hombría de bien, á no haber sabido robar para proporcionarse una vejez cómoda y regalona.

Por ahí, por ahí se va derechito á la solución del problema social; ya sabe el obrero cuál es su destino: trabajar toda la vida, ser acuchillado cuando protesta, al Hospicio cuando sea viejo, si en el Hospicio le admiten, si tiene influencia para ello, que de tal manera está arreglado el mundo, que hasta para morirse de hambre hacen falta influencias.

¡Vive Dios que esto clama al cielo! La sociedad, los Gobiernos, los patronos que esto hacen, que esto consienten no son hombres, no tienen entrañas. Hechos de tal naturaleza constituyen una provocación á la clase trabajadora, es la anarquía de arriba que produce la anarquía de abajo. Nosotros no la defendemos, pero nos explicamos que los obreros se vuelvan contra todo y contra todos, cuando son tratados como los viejos de «La Manufacturera Algodonera» de Reus.

¿Qué dirían los directores de esa fábrica si una vez viejos y reducidos á la miseria se viesen echados de la casa donde habían trabajado con lealtad durante toda su vida?»

En Mir y Miró, companys de treball, en Mir y Miró es qui cometé aquesta iniquitat. ¿Quí será, donchs, el qui no's senti indignat al veurer un home aixís implorar els vots dels obrers? Y els que han format y apoyan aquesta candidatura burgesa, gosan dirse defensors del proletariat? may, may; son sos enemichs més descarats.

Per aquest motiu, nosaltres esperém que'ls obrers de debó, els auténtichs, sabrán rebutjar indignats la candidatura burgesa lerrouxista, verdader escarni del poble que trebalia, y te ansias de justicia y de emancipació complerta.

MENELICH DEL PUIGMAL

CATALANS

Vaig á dirvos quatre paraules.

Diumenge es día d'eleccions com tots sabeu. Solidaritat Catalana novament ens crida pera la lluyta que s'apropa, tenim de posarhi tots nostre esforç ja qu'el triomf será nostre al igual qu'en las eleccions passades de diputats provincials.

No hi fem falta á votar la candidatura de Solidaritat ja que son triomf significa la derrota del caciquisme, dels pertorbadors....

El triomf de Solidaritat es el triomf de la llibertat, de la germanor, del progrés de Catalunya y demés nacions d'Espanya y principalment de la pau y la tranquilitat de Barcelona.

Obrers de Barcelona y de Catalunya! no hi faltém cap de nosaltres á votar. Traurém l'herba dolenta que tenim als nostres camps y sembrarém la bona que'ns produirá un sens fi de beneficis pera nosaltres y els nostres fills.

L'altre día vaig trobarme ab un d'aquets qu'encare crehuen ab D. *Lacandro* y va dirme que'ns havía fet obrir l'ull á n'els obrers de Barcelona y jo vaig ferli de contesta que: *A Barcelona y á tot Catalunya feya molts anys que'ls tenïam oberts els ulls, avans de náixer ell y tot; lo que'ns ha fet obrir es la boca pera fer molts badalls de gana.* Quán la vaga genéral se'n aná de Barcelona deixantnos empantenegats al mitg del fanch. Perqué no vingué allavors á fer la revolució? L'home que per ferse gran ell y quedarnos nosaltres petits deya que *faría* la revisió dels processos de Montjuich. Ni la va fer ni la fará may. També deya en aquells temps, que anessim contra els burgesos, que son uns explotadors y ell es més burgés y més explotador que ningú. Un home, com ell que quant se discutí la lley de jurisdiccións en el Congrés va callar com un mut; no digué ni una parala en contra ¡y aquest home es diu demócrata!

Retírate por Dios Lacandro..... que'ls obrers de Barcelona ja t'hanvist el joch de mans.

MARIANO FLORENSA

Cooperemhi

Encara que no soch dels que més atenció presti á les qüestions d'ordre politich, considero qu'hi ha moments de la vida, en que l'home's veu forsós á viure somés baix les exigencies del medi, en que en circunstancies especials aquest li obliga.

Una corrent general de d'opinió es sempre'l sentiment qu'un poble exteriorisa, y com que'l sentiment es sempre l'expresió fonda de l'anima quan sent desitjos de cosa superior per enlayrarse, heusaquí donchs, per que tota corrent general d'opinió es l'eco precursor de quelcom que be s'anyora, pera satisfer desitjos com á inspiració suprema de cosa hermosa.

En el si de les colectivitats s'esdevenen sempre fets memorables, y aquets fets son sempre, aquella afirmació clara y consisa, de que la vida, en tota cosa 's manifesta, y com que'ls pobles, com á organismes colectius, tenen una anima que'ls identifica, porta en conseqüencia, que tot lo que s'esdeve en el si d'ells, es aquella afirmació espontánea de la vida colectiva.

Cal tenirles en conte les manifestacions dels pobles, cal observar la finalitat en que s'afirmen que per ella's veurá sempre si la lluyta es noble y á fe que si tal cosa s'observa en eixa gran y sublim manifestació de tot Catalunya, una finalitat se veurá afirmant aquest moviment prepulsor de coses grans, que á pasos agegantats s'acosten.

Cal cooperarhi en eix gran moviment social que somou á tota la colectivitat catalana, cal impulsarlo pera que s'esdevingui més ferma l'embestida que es ell el despertar de tot un poble.

Aquesta sotregada immensa repercuteix per tots els indrets d'Espanya, y apar que'ls pobles que la forman, el sotrach els hi fa sentir desitjos de viure una nova vida, y's preparen per entonar, fent coro ab Catalunya el cant hermós qu'ab ansies de llibertat la nostre patria entona.

No cal precisament ser fill d'aquesta terra pera cooperar en eix gran moviment social del nostre poble, que solsament cal tenir conciencia de lo que es y significa un poble, y lo que representa en el si d'ell, la lliure acció de la vida colectiva.

En les mans de tots está donchs el fer obre profitosa per Catalunya. Fills no fills d'aquesta terra, tots plegats podém y devém ajudar á ferla aquesta obra creadora de grans y hermoses coses, y podém y devém ferho, perque tots plegats, com á homes, tenim oblgació precisa de lluytar per tota llibertat que en l'ordre colectiu se relacioni.

Amunt donchs, y avancém al crit de ¡visca l'Autonomía.

AGUSTÍ PEDRET Y MIRÓ

QUI SOM

Som els enemichs del centralisme: Som els que portém amarats els cors d'amor y d'odi. D'amor á Catalunya, d'odi á sos malfactors. Els qu'esperém ab deliri sant, el día esplendorós del deslliurament dels pobles, els que suspirém per veurer lliure á la humanitat, els qu'empunyém la fals sagrada pera segar arran de terra la mala herba. Som els joves de cabells esbullats, d'ulls encesos, de mans y brassos forsuts, de pits valerosos que presentarém sense cobardía, front á front dels tirans. Som els que cantém las tristesas de la Patria, ab accents de dolor, ab accents d'ira, ab accents de rabia, pera que despertin tots els seus fills y poguém un día tots, donantnos las mans, cantar un himne d'Aleluya al voltant de la foguera, ahont hi cremarém els trastes vells del centralisme decadent. Som els que portém sanch nova á las venas y disposats á vessarla generosament en be de la llibertat. Som joventut, som vida, som abnegació, som odi, som amor. Hem jurat com Aníbal, damunt de las aras consagradas, odi etern als enemichs de nostra rassa. Tenim la forsa de la tramontana que tot ho arrebassa, tenim l'empenta de la torrentada que romp totas las resclosas. Cada paraula nostra es un renech contra'l centralisme, cada panteix del nostre cor una glopada de verí contra d'ells. Som els que alsém nostras copas en nostras festas, pera malehir la memoria de Felip V, els qu'alsém nostres punys closos, contra la tiranía, els que santifiquém nostras ánimas, omplintlas d'odi, tot llegint el llibre dels agravis que ha rebut la Patria. Som els que'ns agenollém devant del seu altar. Som l'instrument de sa venjansa. Som una barreja d'odi y d'amor. En las horas del amor, tot dihent amoretas á cau d'orella á nostras aymías, n'hi barrejém de dolsas també per la Patria. Compartím nostres amors, entre ella y nostras promesas. Som els que ho deixaríam tot: promesas, pares, terras, per lluytar en profit de la pau universal. Catalunya sobre tot; el seu cel més que cap cel, sos rius més que cap altres rius, sas montanyas més que cap altres montanyas, sos cántichs y sas costums més que cap altres cántichs y cap altres costums. Som els que matarém el drach del centralisme. Ab el fustám de nostres boscos li farém la caixa. Será per nosaltres día de festa, 'l día que ventarém las sevas cendras. Allavors respirarém á plé pulmó, l'ayre de la llibertat. Nostres pares ens benehirán, nostras mullers ens abrassarán ab deliri, y els nostres fills ens petonejarán perque'ls hi donarém, á més del pa, una Patria Autónoma. El drach del centralisme, ja no espantará á ningú, y ab cants de joya, fills y pares, y ab transports d'alegría matrones y vells celebrarém sos funerals.

Y nosaltres, quan baixém á la fossa, sols voldrém per única recompensa, esser amortallats ab la bandera quatre vegadas barrada de sanch.

JOSEPH SERRA.

Lluytar are més que may

El poble lliure es poble fort.

Lluytar, lluytar sempre per la llibertat suprema, per la dignificació humana, pel benestar social, per enderrocar tiranías, per crear una societat ahont no hi hagin explotats ni explotadors, ahont tot sigui regulat per la justa equitat de la mare eterna, per la Natura, ahont sols imperi la Justicia y hi regni l'Amor, tal deu esser la ensenya, la aspiració constant dels que trevallém moguts per rahons de dignitat, vergonya y humanitarisme, per la autonomía del grupo humá conegut dins la terra ab lo nom de Catalunya.

El jorn que tots els nucles humans per la Naturalesa definits, s'emancipin de la inquisitorial tutela dels grans Estats, y visquin la vida que'ls hi es propia, la pau universal será un fet, regnará la fraternitat verdadera, y veurém caure per terra, de la mateixa manera que cauhen els arbres vells y corcats al impuls de forta ventada, totas las plagas, de las quals avuy se serveix la tiranía pera endogalar als pobles y als individuus.

¡A lluytar, donchs, fills de la terra catalana! Que Catalunya vagi á la devantera de la emancipació humana. Tal ha d'esser nostre ideal.

Aquest ideal que'ns empeny á fer de nostra nacionalitat catalana la patria del amor, tan bellament simbolisat en nostre ball nacional la *sardana,* tot dihent ab el poeta:

L'amor qu'ella predica que'l món se l'encomani,
y quan á tots els pobles tantsols l'amor els mani
y'ls homes tots s'estimin com á germans que son,
una familia sola será l'especie humana
y'ns donarém els brassos formant una sardana
qu'enrotlli tot el món.

PELEGRÍ LLANGORT

No'n fem cas

D'un quant temps á n'aquesta part la prempsa solidaria sembla que veu ab sorpresa el que diaris d'altres regions vegin ab mals ulls nostre renaixement nacional.

Y, la veritat, jo no se de que s'admiren, donchs encar que sien tals ó cuals periódichs els que combaten á la Solidaritat no son les regións en que aquestos periódichs se publican els que'n protesten, síno els cacichs qu'en ells escriuhen.

Perque ¿cóm pot dir mal de Solidaritat Catalana, per exemple, Andalusía, que no te pensament polítich de cap mena y sols está entregada al més indigne dels caciquismes? Com pot preocuparse una regió qu'está sumida á la miseria y ni sisquera protesta contra els falsejadors polítichs d'aquest estat centralista qu'es qui'ls llensa á la miseria? com pot preocuparse de si á Catalunya la Solidaritat fa ó desfá? No, no cregueu que les regións vagin contra Solidaritat, perque no s'en preocupen, les que s'hi fixen van á favor nostre, y sino mireu á Valencia, fixeuse ab Vasconia y totes anhelen tenir en sa terra una Solidaritat igual á la nostra.

¿Y á Valencia y Vasconia quí combat la Solidaritat? En Blasco Ibáñez *el petit lerrouz* y á Vasconia els cacichs que les emprenen á garrotades contra els que van á predicarhi autonomía.

No fem cas, donchs, catalans de lo que diguin *La Correspondencia* ó *El Imparcial*, car tots son patrioters de camama que sols saben victorejar als fracassats polítichs espanyols. Mireulos, son els mateixos que quant moríen tals fills de mare per tota paga entonavan la Marcha de Cádiz. Y sens parnos ab aquesta genteta tirem avant, seguim ab dalit nostra reivindicació patria y no parem fins assolir nostra autonomía, l'autonomía de Catalunya.

JORDI CATALUNYA.

ELS OBRERS Y LES PRESENTS ELECCIONS

Veusaquí un punt que nosaltres no podíem oblidar en aquest número. Era necessari que'ls que havem destinat gran part de les nostres columnes á la situació política y social del obrer de Catalunya, parlessim de la seva participació en aquest moviment integral de resurrecció catalana.

Peró s'ha fet tant més necessari aixó, per quant certs obrers, seguint la seva costum de alguns anys, pretenent fer propaganda antipolítica y antielectoral per considerar qu'aquest es el camí que convé al proletariat.

Es convenient desfer aquesta equivocació monstruosa que tant dintre de certs elements obrers com á dintre del Nacionalisme s'ha arrelat d'una manera tant extraordinaria. Y convé més en les presents circunstancies en que aquesta equivocació pren per obgecte de les seves furies á les eleccions á les que mira com á la concreció material de la política que odien.

Els primers han obtingut aquest odi á la política perque sols s'han ficsat en la política dels estats absorvents. Els altres, molts dels altres nacionalistes, perque sols han ficsat els llurs ulls en la política espanyola. Y uns y altres s'han cregut qu'aquestes dues polítiques, verdaderament exacrables, eren tipus de la política tal com es y deu ser.

Peró es dels obrers de qui devem ocuparnos ja que dels altres, ademés de que son molt pochs, ne parlém degudament en un altre lloch. Als obrers, donchs, es als que tenim de dir que la política es la participació que forsosament han de tenir tots els ciutadans en la regularisació dels interessos que pertanyen á la colectivitat determinada y definida de que formen part.

En conseqüencia d'aixó es necessari que tots aquells que desitgen el millorament de son estat particular y el desitgin d'acort ab els avansaments de la ciencia y de la cultura, portin á l'obra de la perfecció humana tot el saber, tot l'esfórs y tots els serveys que poseheixen ab l'objecte de que les passes del Progrés marquin fites de més llibertat y de més justicia en la vida y en les relacions dels homes.

Perque hem de creure que les justificadíssimes aspiracions de millorament y emancipació que tenen els obrers no son pas el producte d'un afany criminal d'apropiarse tots els poders y totes les riqueses qu'avuy tenen la burgesía y les institucions estatals pera fer lo mateix que elles fan, sino que son inspirades en l'esprit de justicia que'l moment actual del progrés humá reclama.

Y sent aixís es necessari que l'obra de tots sigui pera tots. No dupteu de que tot malvat no es més que un malalt. Donchs el deber dels qu'están bons consisteix en proporcionarli els remeys que'l tornarán al seu estat normal lliurantlo dels sufriments que l'atormenten, en tant que aquells se desfarán de les molesties que ocasiona una malaltía agena.

Per aixó es que tothom fins per egoísme propi ha d'ajudar á les obres colectives quan aquestes son filles del poble. Per aixó es que'ls obrers pera obtenir la part de millorament que'ls correspon, han de fer que la societat en que visquin estigui prou dignificada y millorada pera que no contingui les arbitrarietats y les explotacions de que avuy ab rahó's queixen.

Y aquesta acció pública que's concreta en la jornada de demá, aquesta acció política veritable que se realisará en la gesta de demá, es una acció de sentiment colectiu, de veritable política, ab la que's comensa, entre nosaltres, l'era de la política veritable tal com deu esser y es llógicament, y no com l'han convertida els Cessars y feudals de la etat moderna y els prohoms y els vividors que mangoneixen l'Estat espanyol.

L'ideal qu'encarna la Solidaritat no es l'esquifit ideal d'un cambi d'homes en el régim del Estat que tot ho oprimeix y ho endogala. Es un ideal gran, ample, essencialment democrátich, quina definició precisa es imposible perque no te fites definitives lo que's base ab el cor del poble, y te per senyera el nom y el desitg de la Llibertat.

Els homes de ideals humans y de redempció, els que volen l'exaltació de l'ánima popular contra les imposicions d'oligarquíes caducades, han d'ajuntarse á n'aquest alsament per constituir el Progrés y servir á la Llibertat.

LL. G.

A la lluyta

A vosaltres catalans que haveu tingut la sort de naixer en aquesta xamosa nació, qu'esteu plenament compenetrats dels esforsos inaudits que corporacións i entitats han fet i continuan fent pera obtenir lo que de dret i per nostre historia ens pertoca; i a vosaltres fills de regions germanas que haveu pogut cerciorarvos de la virilitat de nostra terra i del afany de progrés i cultura qu'en ella hi predomina pera arribar al nivell de civilisació d'altres nacións, á tots me dirigeixo pera fervos avinent que diumenge s'entaulará una lluyta grandiosa, colossal, sense precedents en nostra Patria.

D'una part, els constants promovedors de disturbis, els vividors d'ofici, els predicadors de doctrinas en las quals no creuen, els falsos amichs del modest i honrat obrer, els que volen destruir nostres ciutats i vilas, els que desitjan veure á Catalunya en la miseria, els que befan nostra parla.

De l'altre, i acoblats sóta la radiant senyera de la Solidaritat, las forsas vivas que integran en el País, els braus compións de nostres drets i de nostres ideals, els que volen que Catalunya ocupi l'honrós lloch que li pertoca.

La batalla será monstre, feréstega, no ho dupto pas, mes tampoch dupto del resultat d'ella perqué tinch el ferm convenciment que tots vosaltres encoratjats per la irrefutable forsa de la rahó sabreu combatre valerosament pera obtenir una victoria decisiva.

Cal ser homes, cal desvetllar de'l ensopiment en 'l qual per tant de temps hi hem estat somesos, cal fer veure á propis i á estranys que s'ens ha acabat la paciencia i cal fer compendre á tota aquesta forasteralla que venen á menjarse el pá de casa i dihuen mal d'ella, que aquí hi sobran, que aquí hi fan nosa, qu'es precís que marxin ó be que ens respectin.

A la lluyta donchs, braus catalans i tots quants de son nom n'esteu joyosos.

Nostre conciencia constantment ens ho dicta, la dignitat de Catalunya ho reclama.

JOAN CRIQUET.

Agullana Abril 1907

Las eleccions y el Catalanisme

La situació del catalanisme ha sigut fins avuy molt tranquila; y per millor dirho, molt cómoda, Véure desde nostras casas, escudats en nostra despreciativa honradesa, com passavan y tornavan á passar pel mitj del fanch del carrer las mascaradas de la política. Mes aquesta conducta prou comprensible quan una grupació 's forma, no tindría esplicació que convencés avuy dia en que 'l catalanisme ha pres major volada. Seguir en aquest retrahiment fora cobardía, fora egoisme, fora 'l vergonyós suicidi de la nostra causa. Perque al present los que ho reclaman no som únicament nosaltres los que fem vida activa dintre del catalanisme, que ho reclama, ab més vehemencia encara, si aixó es possible, 'l país en massa avuy al costat nostre, 'l país veritable, 'l país que no fa d' esplotador á las ordres dels ilustres vividors dels partits gobernants, lo país travallador que no es pas fanátich per cap institució mudable, ab tal de que se li proporcioni feyna y dignitat á casa, y no vegi entronisats en lo poder homes sense conciencia que sols representan devant del mon nostre rebaixament y nostra deshonra.

Es clar, senyors, que si Catalunya fos árbitre de son gobern no sería ab las viciosas lleys presents ah las que 'ls catalans anirían á las urnas electorals; que nosaltres tindríam nostre sistema propi, arrencat de nostre sistema electoral d'altras épocas, corretjit y completat ab lo que hem aprés del nostre y d'altres pobles contemporanis. Y es clar que nostre sistema no fora com los d' ara que facilitan las trampas á favor dels goberns, sino aquell que sigués garantía de la més perfecta justicia. Mes com no está en las nostras mans, avuy per avuy, sino aprofitar lo que se 'ns dona, deber nostre es acomodarnos á las circunstancias.

. . . . . .

A la curta ó á la llarga, anant ó no anant als cossos legislatius lo regionalisme triomfará á Espanya; pero no es de catalans, no es digne d'aquells que oferían las hisendas y las vidas en l' altar de la patria, lo deixar fer al temps, y consentir que segueixin esqueixant las entranyas de Catalunya sense viril protesta. Y sino es possible aturar la embestida destructora y salvar una part del edifici de nostra grandesa, salvém al menos los fonaments per aixecarhi assobre el nou edifici, més fort que may, á fí de que resisteixi estranyas embestidas.....

. . . . . .

Deber y deber rigurosíssim y sagrat es donchs pera 'l catalanisme 'l pendre part, de primer en las lluytas electorals de la política, y després dintre dels municipis, de las Diputacions provincials y dels Cossos legislatius del centre d' Espanya. Cal sanch sanitosa, cal sanch nova al cos electoral y á las corporacions que hi portan. Lo mon va decidit cap al regionalisme: hi ha una corrent á Europa ben determinada que va obrint portell en totas las nacions. La mateixa corrent existeix dintre d'Espanya: impulsantla nosaltres ab totas nostras forsas: las dos corrents, la de casa y la del extranger creixerán y muntarán fins á trobarse per sobre'ls Pirineus y aquell diá será nostre día.

Entretant los catalanistas portats á lo que se 'n diu representació nacional precipitarán aqueixa gloriosa diada. Poden fer molt sens compromissos ab la gent de la trampa d' abaix y sens compromissos tampoch ab la gent de la trampa de dalt; ells, los nostres partidaris que no haurán nascut en las celdas d'un encasillat, recort tristíssim de las celdas de la presó modelo.....

. . . . . .

Senyors, jo saludo desde aquest lloch á aquells homes de cor fort y de clara y enérgica paraula que s' asseurán per primer cop en l' ascó del parlament de Madrid. De segur que 'ls primers dias las manifestacions de lo que volém, de lo que se 'ns ha arrebatat y tenim dret de que se 'ns retorni, serán acullidas ab riallas, mes aquestas riallas al passar l'Ebro ressonaren lúgubrement á casa nostra despertant l' esperit patri allá hont lo trobi que dorm. També 'ls fundadors de la Ciutadela 's rigueren de nosaltres ab la boca de sos canons; y la Ciutadela va caure; y en aquells mateixos llochs los Jochs Florals de Barcelona devant del cap del poder central, ab sos vivas y aclamacions digueren ben alt que 'l catalanisme més fort que no pas lo bronzo d'aquells canons encara está dret y respira y espera la seva hora.

També en lo palau del Congrés, desde la cadira de la presidencia se va insultar y execrar, no fa gayres anys al catalanisme tractántsel de boig ó criminal. Donchs qui va dir aquestas paraulas ja reposa olvidat dels seus, cendra no més d' un cadavre. Ell haurá donat compte á Deu de sas paraulas: y 'l catalanisme més despert y amenassador avuy que may, s'obre ab aquesta Assamblea las portas del Congrés de Madrid, pera dírloshi als representants de la tiranía parlamentaria, en nom de la Catalunya regionalista y de totas las nacionalitats germanas de Espanya. Nosaltres sí que la portém la representació legal del país: los boigs ó 'ls criminals sou vosaltres.

ANGEL GUIMERÁ

(Fragments del discurs pronunciat á l'Assamble Catalanista de Reus.—Maig 1893)

Metrallades

Catalans tots de Catalunya.

El catalá que en los presents moments voti pels cacichs com els Sagnier, Ruiz, Agelet, Huelin, Marqués de Baztán, Canals y demés comparsa, será un traidor á la seva terra, un ser indigne, un Judas mereixedor de que se li escupi á la cara y exposat á que els seus fills el maleheixin, quan tingan ús de rahó.

Paraulas del Sr. Junoy:

«Se'ns ataca perqué anem al copo. *El Liberal* y en Sol y Ortega, que anant al «copo» veu perdres l'acta, s'indignen per nostra conducta. Y aquesta conducta no es inventada per nosaltres. En Lerroux, en un banquet á Miramar, va menassar ab anar al «copo» si continuava la campanya d'insults dels seus contraris.

Donchs, ara, no davant dels insults, sinó davant del continuo atraco del dret que ells realisen, no es justificat anar al «copo»? A més el justifica l'interés de Barcelona; que aquesta necessita lliurarse de l'agitació estéril que l'empobreix y l'arruina.

Que'ls obrers no podrán votar als candidats de seu agrado? Peró si en la candidatura antisolidaria no hi ha més que expatriats, burgesos y un exredemptor del poble! L'amor á l'obrer! Qué ha fet en Lerroux de les societats obreres? Reduirles á la «Casa del Pueblo», pera aniquilarles.»

Molt ben dit.

Paraules d'en Lerroux en el miting de Sans.

«Van ahora al copo; van á provocarnos de tal modo, que si en mi estuviera la revolución invadiria las calles el domingo próximo.» (Grandes aplausos.)

Me tenéis dispuesto, como siempre, á ser el primero en presentar mi pecho y derramar mi sangre.»

Solidaris: ja podeu comensar á tremolar.

Ja'n Lerroux fet una fera
alsa'l crit de: desperteu
ciutadans, tots á la feyna,
destruhiu, feriu, mateu,
amagueu les criatures,
tremoleu,
llamp de Deu,
llamp de Deu,
llamp de redeu!!!

¡Adeu pinxo!

El cacich que falsificant la voluntat del poble fa tupinades, es més lladre que els lladres de camí ral, es un ser indigne de trepitjar la terra.

A l'hora de compaginar el present número'ns trobem ab un excés de original tant extraordinari, que'ns obliga á retirar els articles ja compostos de nostres companys V. Sanas, Marcel, A. Bosch, M. Cardús Rosendo Coll, Sans y Rosell y altres, y altres. A tots á més de donarlos moltas mercés pels seus treballs els preguem ens dispensin, esperant nova ocasió per complaurels com se mereixen,

Pel mateix motiu tampoch publiquem la llista de las cantitats recaudadas en nostra Redacció per la suscripció á favor de Solidaritat Catalana. Ho farem en el próxim número.

EN LERROUX SENSE CARETA

Perque el poble's convensi una vegada més de las bonas entranyes del burgés Lerroux, li oferim avuy alguns fragments del follet fa pochs días publicat titolat *Lerroux tal cual es*, original del obrer impresor, En Tomás Herreros.

Aqui van.

Al prestar declaración ante el juez dije que tenía la seguridad de que el Sr. Lerroux sostendría en todas partes lo dicho en el mitin del Condal, y antonces supe con asombro que *mi prisión y procesamiento* obedecían á que Lerroux había declarado por medio de exhorto, que *no era cierto que él hubiera hecho tales afirmaciones en el citado mitin.*

Pueden formarse idea los lectores de cómo quedaría yo al oir tales palabras.

. . . . . .

El arrogante que demuestra en los mitins en que sabe que los oyentes son partidarios suyos, y el cobarde que no puede ocultar cuando se encuentra enfrente de la verdad, como le sucedió en la Coruña y otros puntos y señaladamente en aquellas memorables sesiones del Congreso en que, por estar la razón y la opinión de su parte pudo hasta haber ocasionado la caída del gabinete Maura, lo que no hizo, él sabrá por qué, pero que después de una noche de sesión permanente transigió innoblemente con el gobierno pronunciando la frase de «yo no quiero ir á la cárcel; yo tengo miedo á la cárcel».

Quien así piensa no es extraño que emplee continuamente la calumnia contra sus adversarios para halagar el entusiasmo de *sus votantes*, como ha procedido en el caso que cito, y de que a consecuencia de su cobardía me encuentre bajo la acción de un proceso que seguramente terminará con mi nueva reclusión en tanto que él seguirá llamándose defensor de la justicia y loh sarcasmo! aún se presentará ante el pueblo obrero, de cuyo decaimiento él es el principal culpable, pidiendo un acta que le sirva á la vez de ganzúa y de patente de corso para ejercer de pirata en el proceloso mar de la política.

Este es el hombre que durante tanto tiempo, y principalmente en la época en que fué gobernador de Barcelona el señor González Rotwos, ha estado desorganizando las sociedades obreras para llevar al campo político á los trabajadores, organizando grupos revolucionarios en los que todos sentían la necesidad de la revolución menos el que los organizaba, que siempre ha trabajado en contra de ella, aunque Estévanez, tal vez engañado, diga lo contrario.

La revolución social, antes de venir Lerroux á Barcelona, era la continua pesadilla de la burguesía y de las autoridades; las sociedades obreras estaban nutridísimas y hubo varias de ellas, que en sus deseos de lucha, buscaron locales que reunieran condiciones estratégicas para la defensa, y tal era la fuerza proletaria, que los gobernadores todos sucumbían ante el conflicto económico, que continuamente estaba sobre el tapete, y las huelgas eran numerosas y terminaban casi siempre coronadas por el triumfo de los obreros, y gracias á la labor de Lerroux que prometía *hacer la revolución inmediatamente*, las sociedades obreras quedaron anémicas; las autoridades permanecieron tranquilas y pudieron ejercer el cargo durante largo tiempo; las huelgas todas se perdieron y él, el revolucionario, el que empuñaba la piqueta demoledora, pudo vanagloriarse en el Congreso diciendo que gracias á sus esfuerzos los trabajadores catalanes habían abandonado los medios violentos *entrando en la legalidad.*

Un revolucionario alegando esto como mérito ante un gobierno reaccionario es el colmo de la desfachatez.

No explico los procedimientos infames empleados para lanzar de su imprenta de *El Progreso* á los obreros que no han abdicado de sus ideales á cambio de una plaza de trabajo, ni en qué forma se deshace de ellos; sólo diré para que lo sepa el obrero republicano Santamaría que en una ocasión afirmó desde *El Diluvio* que los burgueses, cuanto más radicales son más humanos, que en la casa del burgués Lerroux se antepone el pricipio de autoridad al principio de justicia; se despide á los obreros sin previo aviso ni abono del jornal de los ocho días que en ese caso le corresponden y se inventan las mayores infamias para impedir que los trabajadores de su casa practiquen entre sí la solidaridad, todo ello sin perjuicio de publicar en *El Progreso* una sección dedicada á los que trabajan y pretendiendo pasar por el más ardiente defensor de los obreros. No dispongo de un periódico para poder rebatir con pruebras todo cuanto Lerroux intente desmentir desde su prensa, y tal vez esto pudiera dar lugar á erróneas interpretaciones; pero hay un terreno práctico y noble en el que, si no tiene á menos descender de su olímpica altura, podemos encontrarnos frente á frente: yo invito al Sr. Lerroux á un mitin de controversia donde yo sostendré cuanto digo y á él se le presentará ocasión de desmentir. si puede hacerlo, cuantas infamias se le atribuyen y también podrá explicar lo que hay respecto á las 8,000 pesetas que produjo la suscripción que en el mes de Mayo de 1904 se hizo para aliviar la precaria situación de un conocido escritor republicano.

Los cargos pueden deshacerse fácilmente desde el periódico porque hay tiempo suficiente para preparar la mentira y puede mentirse sin temor á la contradicción inmediata y cara á cara; puesto que él se llama radical debe emplear los medios más democráticos, como son el mitin.

Yo, por mi parte, no temo encontrarme con él; pues si su figura física algo pudiera imponerme, su figura moral me repugna,

Acepte el mitin público y de controversia y en él, no ante sus parciales, podrá demostrar esa honradez que, según le dijo en ocasión memorable un compañero mio, nunca ha tenido.

A pesar de que, como digo al principio, el odio que siento hacia el hombre por el cual he ido conducido entre la guardia civil desde Barcelona á Madrid y sufrido dos meses y medio de prisión, es lo que me ha inspirado la publicación de este folleto, no he querido, como vulgarmente se dice, recoger nada del arroyo: sólo hablo por mi cuenta y de cuanto tiene relación conmigo, excepto en la alusión á la suscripción en favor del escritor republicano.

Tal vez sea objeto de otro folleto la demostración de que sus procedimientos para eliminar de su imprenta á determinados obreros son más inicuos que los llamados «Pactos del hambre».

Y termino con el siguiente artículo que escrito por mí desde la cárcel Modelo de Madrid es la más fiel semblanza del hombre que al presentar por vez primera su candidatura para diputado por Barcelona no tuvo reparo en decir que su única salvación consistía en conseguir el acta y que sino triunfaba *no le quedaba otro remedio que pegarse un tiro ó embarcarse para América.*

Ja pot esperar ben assentat el ciutada Herreros, no tinga por que En Lerroux li accepti el meeting de contraversia. La única cosa que li aconsellem es que no badi ni passi per carrerons foscos perque podría repetirse el cás que li passá al nostre company Llorens als pochs días de haver invitat al Sr. Lerroux á fi y efecte de provarli que derrera la bandera Catalana hi han homes y cors, el qual rebé per tota resposta una agresió per la esquena.

Imp. J. Horta.-Barcelona